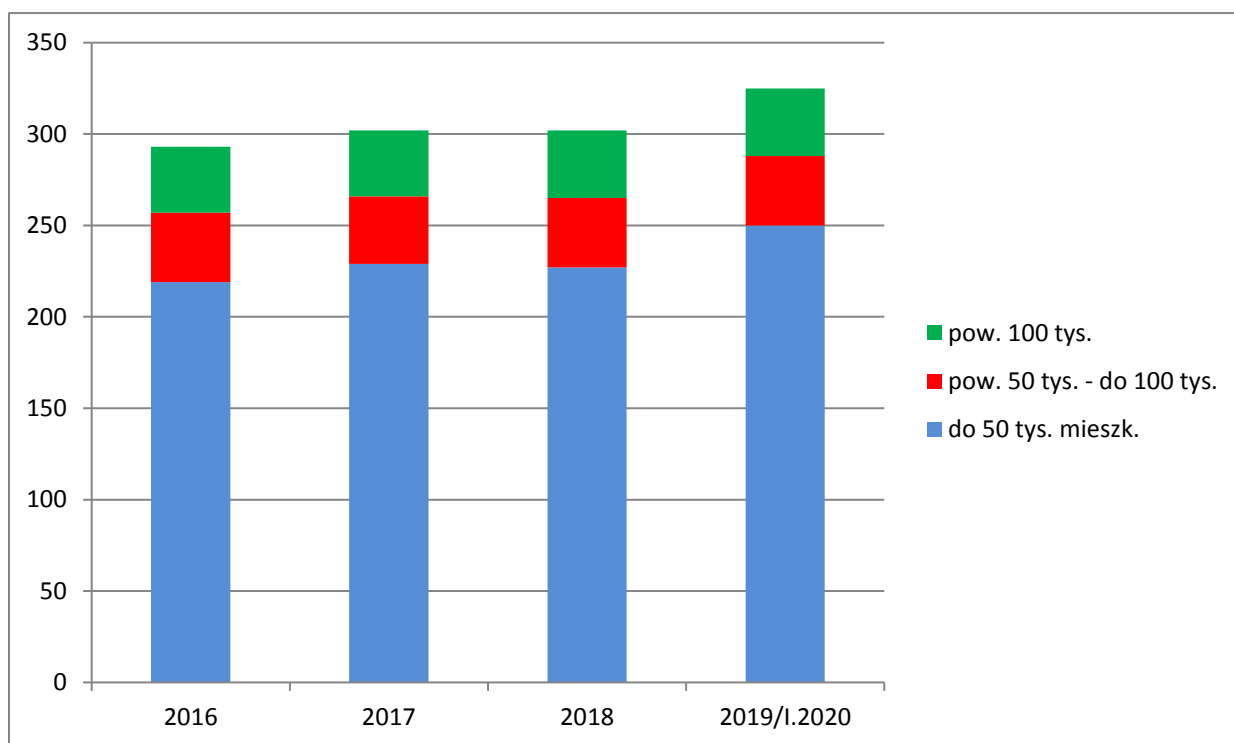

**Dynamika wybranych przychodów i kosztów
Związku w latach 2016-2019
(załącznik do opinii Komisji Rewizyjnej
z wykonania budżetu Związku w 2019 roku)**

1. Struktura członkowska Związku wg liczby mieszkańców i wysokości składki

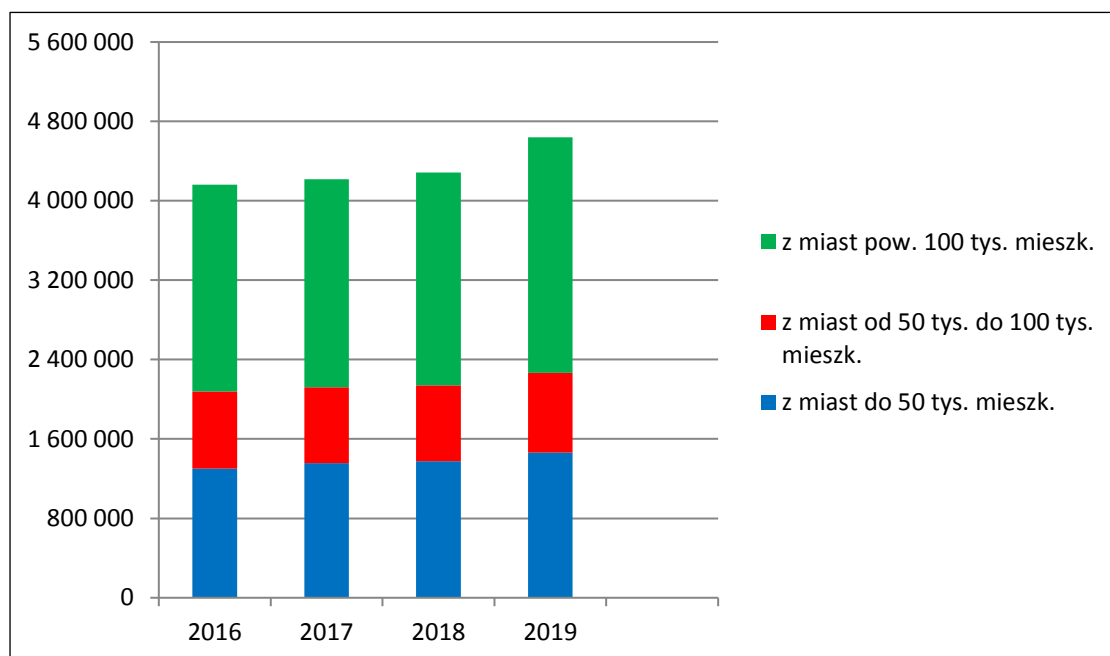
W latach 2016 - 2019 struktura członków Związku wg liczby mieszkańców była następująca:

Liczba miast	2016	2017	2018	2019/2020
Ogółem	293	302	302	325
do 50 tys. mieszk.	219	229	227	250
50 tys. - 100 tys.	38	37	38	38
pow. 100 tys.	36	36	37	37
Miasta członkowskie jako % miejskiej ludności Polski	71,03	70,47	71,91	76,44

Wpływy ze składki członkowskiej, wnoszonej przez miasta wg liczby mieszkańców, przedstawia poniższy wykres i tabela:

Wysokość składki	2016	2017	2018	2019
Ogółem	4 163 458	4 218 288	4 285 634	4 640 644
Miasta do 50 tys. mieszk.	1 300 701	1 354 914	1 375 622	1 461 362
Miasta od 50 tys. do 100 tys. mieszk.	777 117	764 393	763 696	803 268
Miasta pow. 100 tys. mieszk.	2 085 640	2 098 981	2 146 316	2 376 014

3. Przychody Związku

Realizację przychodów w poszczególnych latach przedstawia poniższa tabela:

	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%
Ogółem	8 225 292	102,1	10 149 989	102,9	10 716 325	102,1	23 413 649	100,15
w tym składki *	4 163 458	100,0	4 218 288	100,5	4 322 114	100,9	4 683 502	100,9
Inne przychody**	4 189 207	81,6	4 061 834	104,4	6 394 211	103,0	18 711 625	99,9

* w tym składki wnoszone przez niektóre miasta na poczet następnego roku.

** pozostałości z ubiegłego roku na rachunkach bankowych, dotacje celowe na projekty), należności z roku ubiegłego, inne przychody.

Jak wynika z danych przedstawionych w tabeli, w 2019 r. nastąpił rekordowy, ponad dwukrotny wzrost przychodów Związku, w tym trzykrotny wzrost dotacji celowych na projekty. Jest to związane z rozpoczęciem w czerwcu 2019 r. realizacji nowego projektu predefiniowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG („norweskiego”).

Komisja stwierdza bardzo dobre wykonanie przychodów ze składek członkowskich. Trzeba tu wyrazić **podziękowanie miastom członkowskim**, których rzetelność w opłacaniu składek zapewnia Związkowi stabilne źródło przychodów „własnych”.

4. Koszty

Realizację kosztów w poszczególnych latach przedstawia poniższe zestawienie:

	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%
Ogółem	7 986 097	100,7	10 666 737	103,5	10 131 735	97,8	17 817 838	95,7
<i>w tym:</i>								
Koszty zadań statutowych	4 873 365	102,4	7 491 123	105,9	6 854 889	98,1	15 033 251	95,5
Koszty obsługi zadań statut.	3 112 732	98,8	3 175 614	98,2	3 276 846	97,4	2 784 588	96,6

W opinii Komisji Rewizyjnej realizacja kosztów od strony formalnej nie budzi zastrzeżeń.

Komisja pragnie zaznaczyć, że od kilku lat koszty obsługi zadań statutowych są ustabilizowane na podobnym poziomie (z tendencją spadkową), co - przy wzrastającym zakresie działalności Związku oraz zakresu działań wynikających z realizacji projektów - jest wynikiem oszczędnej i efektywnej realizacji zadań Związku.

4.1. Zgromadzenie Ogólne

W latach 2016 - 2019 odbyło się 6 Zgromadzeń Ogólnych:

- XXXVII - w Dąbrowie Górniczej - 3-4 marca 2016,
- XXXVIII w Serocku 21-22 marca 2017,
- XXXIX w Krakowie 16 października 2017 roku (nadzwyczajne),
- XL w Warszawie 15 grudnia 2017,
- XLI w Żywcu 1-2 marca 2018,
- XLII w Poznaniu 5-6 marca 2019 (absolutoryjno-wyborcze)

W latach 2016 - 19 koszty posiedzeń Zgromadzenia Ogólnego stanowiły średnio 1,34% kosztów funkcjonowania Związku w poszczególnych latach kształtowały się następująco:

Rok	2016	2017	2018	2019
koszt ZO brutto [PLN]	115 454	199 169*	99 624	188 227
w stosunku do kosztów ogółem	1,45%	1,87%	0,98%	1,06%

* w 2017 roku odbyły się 3 posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego

4.2. Zarząd

Zgodnie z § 30 Statutu posiedzenia Zarządu powinny się odbyć co najmniej 6 razy w roku. Zarząd w 2019 roku odbył 13 posiedzeń, obradując w 10 miastach członkowskich:

Koszty posiedzeń Zarządu Związku w latach 2016-2019 stanowiły średnio 0,81 % kosztów funkcjonowania Związku, wynosząc w poszczególnych latach:

Rok	2016	2017	2018	2019
Koszty posiedzeń Zarządu brutto [PLN]	92 046	73 902	76 571	111 006
w stosunku do kosztów ogółem	1,15%	0,69%	0,76%	0,62%

XLII Zgromadzenie Ogólnego w Poznaniu podjęło decyzję o zwiększeniu liczby członków Zarządu 25 do 30. Koszty posiedzeń Zarządu uzależnione są od frekwencji członków Zarządu oraz innych osób biorących w nim udział i kosztów, jakie uda się wynegocjować w związku z ich organizacją oraz kosztów, jakie chcą ponieść miasta goszczące. Jednocześnie podkreślić należy, że członkowie Zarządu i Komisji Rewizyjnej pełnią swoje funkcje społecznie i nie pobierają diet za udział w posiedzeniach (choć możliwość taką przewiduje § 28 Statutu).

W posiedzeniach Zarządu uczestniczyli zwykle w charakterze obserwatorów członkowie Komisji Rewizyjnej. Na posiedzenia byli zapraszani również prezydenci i burmistrzowie miast członkowskich z regionu, a także przedstawiciele różnych organizacji i instytucji oraz eksperci Związku. W pracach Zarządu brali też udział - w przypadku niemożności uczestnictwa któregoś z członków (zgodnie ze Statutem Związku i Regulaminem Pracy Zarządu) - upoważnieni przedstawiciele członków Zarządu.

4.3. Komisje

W Związku działa 19 komisji problemowych, do których miasta zgłosiły ponad 650 osób. Ich składy ukształtowały się w II kwartale 2019 roku. Komisje miały 36 posiedzeń w 18 miastach.

Koszty posiedzeń Komisji w latach 2016 - 2019 stanowiły ogółem tylko średnio 0,13 % kosztów funkcjonowania Związku, co było możliwe dzięki wsparciu miast goszczących.

Rok	2016	2017	2018	2019
koszt brutto [PLN]	22491	4 814	3 909	23 297
w stosunku do kosztów ogółem	0,28%	0,05%	0,04%	0,13%

5. Wybrane koszty Związku w latach 2016 - 2019

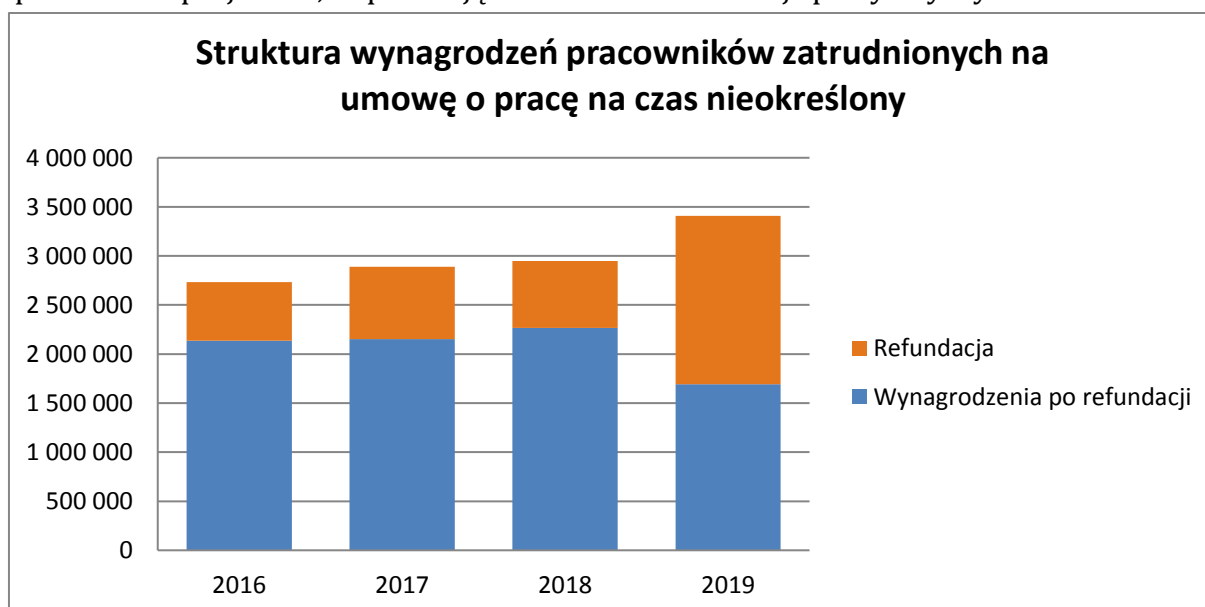
5.1. Zatrudnienie

Związek w latach 2016 - 2019 zatrudniał pracowników na różnego rodzaju umowy wynikające ze stosunku pracy. Stan zatrudnienia i koszty wynagrodzeń (bez nagrody rocznej) w analizowanym okresie przedstawiają się następująco:

Rok	2016	2017	2018	2019
Liczba pracowników ogółem	51	62	57	137
Liczba etatów	38,2	41,8	39,8	112,7
Wynagrodzenia ogółem (+ ZUS pracodawcy, ok. 19 %)*	3 417 636	4 040 765	3 980 324	9 182 030
w tym refundacja (ogółem)	1 238 712	1 823 034	1 662 017	7 367 562
Udział refundacji	36,47%	45,12%	41,76%	80,29%
Wynagrodzenia po refundacji (z wykonania budżetu)	2 178 924	2 217 731	2 318 307	1 814 468
<i>w tym pracownicy zatrudnieni na umowę o pracę na czas nieokreślony (zespół podstawowy)</i>				
Liczba pracowników	34	32	33	32
Liczba etatów	31,32	31	32,2	31,5
Wynagrodzenia ogółem (bez odliczenia refundacji)	2 733 531	2 889 858	2 949 626	3 409 203
Wynagrodzenia po refundacji	2 135 224	2 152 924	2 265 876	1 690 735
Udział refundacji kwotowo	598 307	736 934	683 751	1 718 468
Udział refundacji	21%	25,50%	23,18%	50,41%

Wahania zatrudnienia pracowników wynikają z okresowego zapotrzebowania na pracowników projektowych.

Trzeba podkreślić wzrastający stopień refundowania wynagrodzeń podstawowego zespołu Biura z projektów, co pokazują dane w tabeli i obrazuje powyższy wykres.

5.2. Delegacje pracowników Biura i przedstawicieli ZMP

W 2019 roku pracownicy Biura odbyli ogółem 280 podróży służbowych krajowych (266) i zagranicznych (14) - bez delegacji projektowych). Koszty delegacji stanowiły średnio 0,58 % kosztów funkcjonowania Związku, z tego koszty delegacji:

- krajowych – średnio 0,47 %,
- zagranicznych – średnio 0,11 %.

Utrzymującą się na ustabilizowanym poziomie liczbę i wysokość kosztów delegacji w poszczególnych latach przedstawia poniższa tabela:

Rok	2016	2017	2018	2019
Liczba delegacji ogółem (krajowe i zagraniczne)	396	384	290	280
Koszty delegacji ogółem (PLN)	174 636	156 533	116 020	103 376
Koszty delegacji krajowych (PLN)	125 800	112 923	96 298	82 936
Koszty delegacji zagranicznych (PLN)	48 836	43 610	19 722	20 440
Średni koszt delegacji (PLN)	441	407	400	368

Powyższe zestawienie nie zawiera kosztów paliwa 2 samochodów służbowych, które wykazane zostały w następnym punkcie.

5.3. Wykorzystanie samochodów służbowych

W 2019 Związek dysponował 2 samochodami służbowymi marki Volkswagen (1 w leasingu). Ze względu na charakter działalności Związku samochody wykorzystywane są na terenie Poznania oraz w podróżach służbowych, związanych z organizacją spotkań i konferencji na terenie całego kraju, a także - sporadycznie - za granicą.

Koszty użytkowania samochodów służbowych wynoszą średnio 0,48 % kosztów funkcjonowania Związku:

Rodzaj kosztów (PLN)	2016	2017	2018	2019
Paliwo	18 477	22 149	24 122	26 878
Leasing	14 987	48 687	54 373	39 386
Pozostałe (ubezpieczenia, naprawy, itd.)	18 867	11 573	13 521	19 016
w stosunku do kosztów ogółem	0,66%	0,77%	0,91%	0,48%

5.4. Koszty wynajmu Biura

Na potrzeby funkcjonowania Biura Związek wynajmuje lokal o powierzchni 555,3 m². Koszty wynajmu oraz ich refundacje z projektów w poszczególnych latach były następujące:

Rok	2016	2017	2018	2019
Koszty najmu brutto [PLN]	339 696	337 221	340 217	339 364
Refundacja z projektów [PLN]	41 352	5 466	6 808	97 609
w stosunku do kosztów ogółem	3,74%	3,11%	3,29%	1,36%

Po refundacjach koszty te stanowiły średnio 1,36 % kosztów funkcjonowania Związku.

5.5. Koszty organizacji (lub udziału) konferencji, kongresów i innych wydarzeń (bez konferencji, warsztatów itp., realizowanych w ramach projektów)

W 2019 Związek był organizatorem lub współorganizatorem 15 ogólnopolskich konferencji i spotkań członków Związku (bez konferencji organizowanych z projektów) na ogólną kwotę 149 954 zł (0,84 % kosztów funkcjonowania Związku). Zestawienie kosztów oraz liczbę organizowanych konferencji przedstawia poniższa tabela (w sprawozdaniach rocznych są one wyszczególnione):

Rok	2016	2017	2018	2019
Liczba konferencji (wydarzeń)	24	15	6	15
Wpływy z konferencji ogółem [PLN]	13 179	10 780	1 707	0
Koszty konferencji (wydarzeń) ogółem [PLN]	178 475	60 191	100 701	149 954
Średni koszt konferencji [PLN]	3 170	4 012	16 784	9 997

Koszty te w dużym stopniu uzależnione są od liczby uczestników i wysokości dofinansowania przez Związek. W 2019 r. konferencje i spotkania dla członków Związku były nieodpłatne.

5.6. Koszty opracowań i ekspertyz (bez opracowań projektowych)

Koszty opracowań i ekspertyz prawnych oraz doradztwa prawnego wyniosły w 2019 roku 187 061 zł. Były one opracowywane na podstawie decyzji Zarządu. Dotyczyły opiniowanych projektów ustaw ważnych dla miast, a także zgłaszanych przez miasta spraw o charakterze ogólnym a nie jednostkowym. Wykaz opracowań znajduje się w sprawozdaniach rocznych.

Rok	2016	2017	2018	2019
Koszt [PLN]	192 942	124 209	207 657	187 061
Liczba większych opracowań / ekspertyz	11	7	7	6

5.7. Koszty umów zleceń i umów o dzieło (bez umów projektowych)

Koszty te stanowiły ogółem 0,24 % kosztów Związku i nie dotyczą pracowników Biura.

Rok	2016	2017	2018	2019
Koszt [PLN]	77 303	49 532	36 000	42 250

5.8. Koszty realizowanych projektów

Na przestrzeni lat 2016 - 2019 Związek realizował ogółem 20 rodzajów projektów, finansowanych z różnych źródeł, z których największe znaczenie miały: Mechanizm finansowy EOG (norweski) i fundusze strukturalne UE. Koszty realizowanych projektów w kolejnych latach (PLN) przedstawia poniższa tabela:

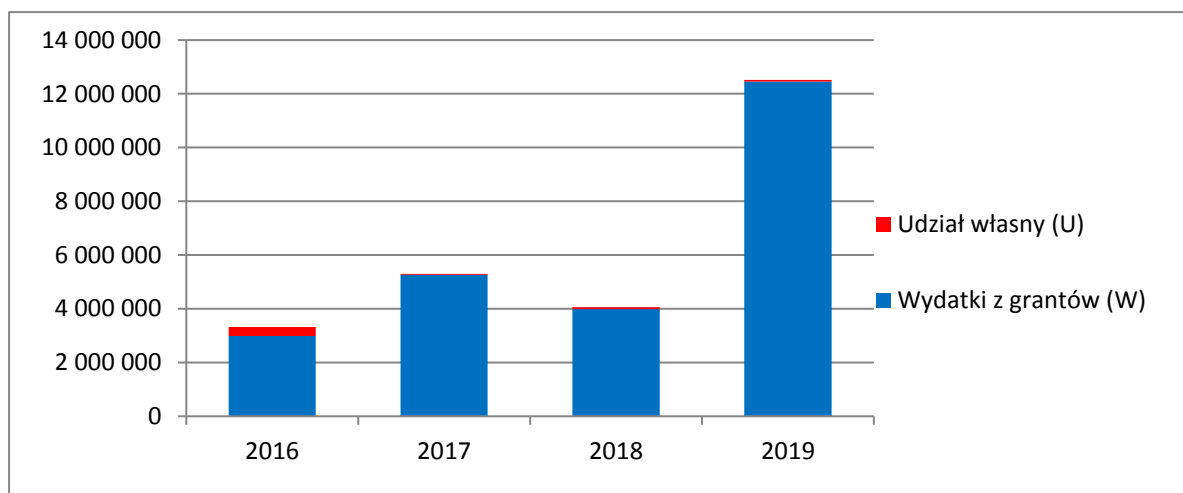
Projekt	2016	2017	2018	2019
Projekt Norweski 2 (rozwój miejskich OF - partnerstwa JST)	1 491 230			
MRL - Monitoring rozwoju lokalnego w miastach			247 446	139 222
SMUP - „System Monitorowania Usług Publicznych”		390 192	579 072	772 681
PIN - podnoszenie jakości usług administracyjnych w miastach	97 759	1 211 671	825 369	941 339
PPP - "Rozwój partnerstwa publiczno-prywatnego w Polsce"		672 310	214 093	469 160
ORE - Wsparcie kadry JST w zarządzaniu oświatą	226 711	494 215	241 229	263 900
I Kongres Polityki Miejskiej, XV Kongres MP Kraków		433 658		
Przestrzeń dla partycypacji "STOCZNIA"	28 774	72 567	20 361	26 699
Wsparcie firm rodzinnych (IFR)			137 929	324 060
Obserwatorium kultury (MKiDN)	80 000			
Polsko-norweska platforma poszanowania energii (PL-N)	462 327	924 198		
TRUST BON "Inwestycje w społecznie opłacalny efekt"		107 863	23 953	
100-lecie ZMP ("Niepodległa")		16 000	115 000	
Wypędzeni 1939 (FWP-N i różne krajowe, gł. UMWW)	196 357	153 337	26 643	11 240
NFOŚiGW „Gospodarka w obiegu zamkniętym i OZE"		161 044		
Urbact II (Komisja Europejska)	114 461	156 540	163 744	172 498
PL-N→UA - Fundusz współpracy dwustronnej dla Ukrainy		489 309	1 136 019	
Wsparcie samorządów na Ukrainie (MSZ)	285 918		261 414	
Projekt Norweski 5 („Rozwój lokalny")				9 342 045

Projekty miały różny charakter, ale ich główną cechą był **udział przedstawicieli miast** oraz **realizacja wielu przedsięwzięć w licznych miastach członkowskich**, a na Ukrainie - w miastach partnerskich naszych miast.

Udział własny w projektach realizowanych z dotacji wynosił w latach 2016-2019 średnio 3,47 % łącznych wydatków projektowych i zmniejszał się w kolejnych latach. W 2019 roku wynosił 50 550 zł, stanowiąc już tylko 0,4% wydatków projektowych.

	2016	2017	2018	2019
Wydatki z grantów (W)	2 986 926	5 266 904	3 992 273	12 462 844
Udział własny (U)	331 250	32 708	71 005	50 550
Relacja U / W [%]	11,09	0,62	1,78	0,40

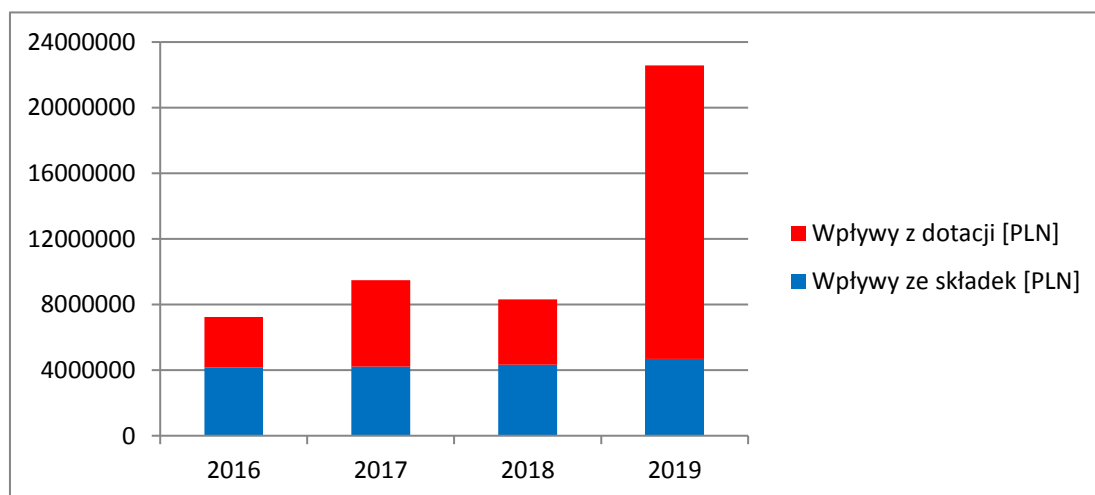
Dane te obrazuje poniższy wykres:

Trzeba podkreślić, że w ramach projektów finansowana jest **część podstawowej działalności Związku**, w tym: baza danych SAS, wskaźniki rozwoju miast, współpraca zagraniczna. Dotyczy to także wynagrodzeń podstawowego zespołu Biura Związku.

Wykonanie przychodów Związku w latach 2016-2019 z dwóch podstawowych źródeł: grantów i składek członkowskich, kształtowało się następująco:

	2016	2017	2018	2019
Wpływy ze składek [PLN]	4 163 458	4 218 288	4 322 114	4 683 502
Wpływy z dotacji [PLN]	3 069 510	5 269 557	3 986 663	17 896 623

5.9. Majątek Związku

	2016	2017	2018	2019
Wartość początkowa [PLN]	529 433	534 110	534 110	538 309
Umorzenie [PLN]	510 760	522 730	528 490	537 183
Wartość netto [PLN]	18 673	11 380	5 620	1 126